

Marin Ivașcu (1931-2013)

IOAN URȘU

Institutul Național pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei”, Str. Reactorului nr. 30, Măgurele, 077125, Ilfov

Profesorul Marin Ivașcu s-a stins din viață pe 5 octombrie 2013. Personalitate de seamă a fizicii din România, distins profesor și cercetător, Profesorul Ivașcu a fost un continuator al Profesorului Horia Hulubei în consolidarea și afirmarea Școlii de fizică nucleară experimentală.

Născut pe 27 noiembrie 1931, în comuna Bolintin Deal, din vecinătatea Bucureștiului, a urmat studiile liceale la Colegiul „Sf. Sava” și apoi pe cele universitare la Facultatea de Matematică și Fizică a Universității București. La încheierea acestora, în anul 1955, și-a început o extraordinară carieră de cercetător științific în Laboratorul Ciclotron al Institutului de Fizică Atomică, în echipa de cercetare de fizică nucleară a Profesorului Horia Hulubei.

Profesorul Ivașcu deschide noi direcții, inițiază și dezvoltă cercetări de referință în domeniul mecanismelor de reacție, rezultatele remarcabile obținute fiind publicate în reviste internaționale prestigioase, ce au deschis calea afirmării fizicii nucleare românești în lume. Teza de doctorat, elaborată sub conducerea mentorului său, Profesorul Horia Hulubei, intitulată „Studiul împrăștierii particulelor alfa de joasă energie pe nuclee par – pare ușoare și medii” (1968) cuprinde bună parte din realizările sale memorabile ale acelor ani.

După stagiul de cercetare la Laboratorul Robert Van-der-Graaff din Utrecht, Olanda (1969-1970), activitatea Profesorului Ivașcu se adresează studiilor de structură nucleară, anii '70 prilejuind publicarea unor lucrări de referință în domeniu. Totodată, după implicarea decisivă în comisionarea „Acceleratorului Tandem”, Profesorul Ivașcu își dedică energiile pentru definirea și transpunerea unui program științific de fizică nucleară de relevanță internațională, a cărui viziune și consistență sunt recunoscute și apreciate până astăzi.

În anii 1980, Profesorul Ivașcu, în colaborare cu Dorin Poenaru, Aurel Săndulescu și Walter Greiner, a participat la una din cele mai prestigioase contribuții românești în fizica nucleară: radioactivitatea exotică.

Profesorul Marin Ivașcu a fost un dascăl înnăscut, talentat și vizionar. În cei peste 30 de ani de activitate didactică, a îndrumat în știință generații întregi de tineri. Prin cele 33 de teze de doctorat supervizate, Profesorul Ivașcu a impus repere de competență și conștiință în comunitatea de fizică din țară.

Recunoscut drept personalitate științifică de înaltă internațională, Profesorul Marin Ivașcu a deținut importante poziții în foruri științifice internaționale: membru al Consiliului Științific al Institutului Unificat de Cercetări Nucleare (IUCN) de la Dubna (1977–1990), membru al Consiliului Societății Europene de Fizică (1978-1981, 1984-1987), membru al Comitetului de Program Științific la IUCN Dubna (1992–1995).

Personalitate complexă și multilaterală, pe parcursul anilor, a deținut funcții publice importante. Șef al Laboratorului Ciclotron (1971–1977), Director General al nou-înființatului Institut de Fizică și Inginerie Nucleară și al Institutului Central de Fizică (1977-1989) și Vicepreședinte al Comitetului de Stat pentru Energie Nucleară (CSEN), Profesorul Ivașcu și-a dovedit marile sale calități de organizator și de administrator de știință. A coordonat programele naționale de fizică, reușind, în timpuri neprielnice, introducerea tehnologiilor nucleare în domeniile rele-

vante pentru societate și a contribuit semnificativ la implementarea energiei nucleare în România.

Plecarea dintre noi a Profesorului Ivașcu mai încheie o pagină din istoria științei din România. În anii când tânărul Marin Ivașcu venea la Măgurele, aici lua ființă primul adevărat institut de cercetare din țară, un institut pe care l-a condus în timpurile, poate cele mai grele și la strălucirea căruia a contribuit decisiv. Profesorul Marin Ivașcu, de care astăzi ne despărțim, va rămâne aici prin tot ce a făcut și a însemnat pentru noi toți.

Cum spunea ilustrul său predecesor, Profesorul Șerban Țițeica: „Nu există educație, există doar exemplul personal. Profesorul Ivașcu a trăit exemplar acest adevăr, *Omul și Opera sa* confundându-se pilduitoare.”

Fie ca pilda sa să continue, să inspire generațiile ce îi vor urma, asigurându-i, astfel, posteritatea binemeritată.

Autor corespondent: ursui@nipne.ro